

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

CRAI Biblioteca
Fons Antic

CRAI

Centre de Recursos per a
l'Aprenentatge i la Investigació

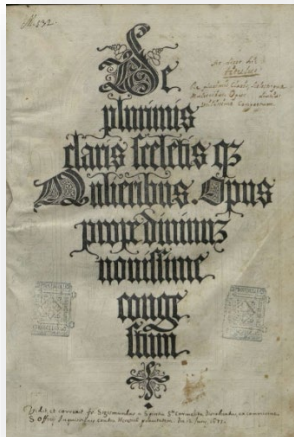
Propostes de TFGs i TFM amb perspectiva de gènere

al CRAI Biblioteca de Fons Antic
de la Universitat de Barcelona

Títol	ESTUDI DE LES IMPRESSORES
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi de les impressores en el fons antic de la UB. DESCRIPCIÓ: La recerca pot ser de caràcter general, acotada a un temps, a un espai geogràfic o a impressores determinades i l'aproximació, tant dels trets personals com de la seva producció, pot ser una important aportació per als estudis sobre la dona. Tots els impressors tenen la seva entrada secundària a catàleg i les dones impressores també queden recollides a la llista de Dones al fons antic, amb l'enllaç cap als registres d'autoritat i als registres bibliogràfics del catàleg. Trobareu un exemple de TFG sobre aquesta temàtica al Dipòsit Digital de la UB: Las mujeres en la imprenta catalana de los siglos XVI al XVIII, d'Ana de la Fuente Aguilera.

Títol	LES DONES AL FONS DE MANUSCRITS MEDIEVALS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi d'un o diversos dels nostres manuscrits medievals amb presència femenina. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic té comptabilitzats uns 190 manuscrits medievals que tracten sobre temes ben diversos. Proposem aproximar-nos a algun d'aquests manuscrits on la dona sigui l'autora o la protagonista del contingut. El treball pot enfocar-se tant com un inventari de la presència femenina en la globalitat de les obres manuscrites del nostre fons, com en l'estudi d'una obra/autor concret, com seria el cas, per exemple, del Llibre de les dones d'Eiximenis, i altres obres d'aquest autor. Les dones autores de la nostra col·lecció queden recollides a la llista de Dones al fons antic. Proposta suggerida per: Dra. Mireia Comas (mireia_comas@ub.edu)

Títol	LES DONES AL FONS DE PERGAMINS MEDIEVALS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi de la presència femenina en un o diversos dels nostres pergamins medievals. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic té comptabilitzats 890 pergamins de procedència ben diversa. Proposem aproximar-nos a aquest fons analitzant la presència femenina a través de l'estudi del dot, el matrimoni, l'activitat econòmica, les herències, etc. Proposta suggerida per: Dra. Mireia Comas (mireia_comas@ub.edu)

Títol	LES DONES AL FONS D'INCUNABLES
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi d'algun incunable del nostre fons on destaquí el protagonisme femení. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic té una col·lecció de 812 edicions d'incunables, alguns dels quals destaquen pel tractament de la dona. Proposem diverses aproximacions, que anirien des de realitzar un inventari dels incunables amb presència femenina, una recerca al voltant d'algun incunable concret -com seria el cas de l'Incunable 443 De claris mulieribus, compilació de la biografia de 198 dones de molt diversa índole i condició-, o bé realitzar un estudi més transversal, com per exemple resseguir la censura de la Papessa Joana en diferents exemplars.

Títol	LES DONES AL FONS DE MANUSCRITS MODERNS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi del fons de manuscrits moderns amb presència femenina. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic té comptabilitzats prop de 2.000 manuscrits moderns que tracten sobre temes ben diversos. Proposem aproximar-nos a algun d'aquests manuscrits on la dona tingui un paper rellevant. Les possibilitats que ofereix el fons van des de la realització d'un cens comentat dels manuscrits moderns del nostre fons escrits per dones fins a estudis monogràfics que permetin submergir-vos en l'univers d'algunes de les dones que protagonitzen la col·lecció del CRAI Biblioteca de Fons Antic: Àngela de Foligno (traducció al català), Anna Domenge o Teresa Mir, per posar alguns exemples. Si la darrera opció us crida l'atenció, aquesta entrada al blog us interessarà. Us recordem que les dones autores –dels exemplars que ja tenim catalogats- queden recollides a la llista de Dones al fons antic,

Títol	LES DONES A LES RELACIONS DE SUCCESSOS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Aproximació a les relacions de successos analitzant tot allò relacionat amb la dona i l'univers femení. DESCRIPCIÓ: Les relacions de successos són documents, normalment de poca extensió i dirigits a un públic general, que narren fets de temàtica molt diversa. Poden ser esdeveniments reals (festes religioses, successos històrics i polítics, catàstrofes naturals, etc.) o fets inventats però tractats com a veraders (miracles i casos extraordinaris). Són considerades l'antecedent del periodisme modern i se solien comprar a venedors ambulants o escoltar en lectures públiques. Actualment al catàleg del CRAI de la UB queden descrites més de 1.000 edicions de relacions de successos, amb més de 2800 exemplars i 774 edicions ja presenten l'enllaç a l'accés lliure al text complet, que es poden consultar al Catálogo y Biblioteca Digital de Relaciones de Sucesos (siglos XVI-XVIII). Trobareu tota la informació al recurs Relacions de successos. Proposta suggerida per: Dra. Mariela Fargas (mariela.fargas@ub.edu)

Títol	LES DONES AL FONTS DE SERMONS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi del fons de sermons amb perspectiva de gènere. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic compta amb una nodrida col·lecció de sermons dels segles XVII i XVIII. Us proposem aproximar-vos a aquest fons analitzant aspectes com el llenguatge, el paper de la dona en el cànon moral i la pràctica de la devoció privada, la predicació a partir del Concili de Trento –tenint present el propòsit de recristianització i l'emfatització en la necessitat d'accedir a la divinitat a través de la tutela masculina i els intents d'integrar les beates dins l'estructura conventual-, o la imatge que es projecta de la dona, la família i l'univers femení a través d'aquestes fonts.

Títol	ESTUDI DE LES MONGES A PARTIR DELS VILLANCETS I ORATORIS CELEBRATS EN OCASIÓ DE LA SEVA PROFESSIÓ I VEL
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi biogràfic i xarxes familiars i devocionals entorn de monges d'un orde religiós concret o d'un convent en particular rescatades a partir dels llibrets de villancets i oratoris. DESCRIPCIÓ: Un dels motius de la celebració dels villancets i dels oratoris és la professió i vel de les novícies dels diferents convents per tal d'esdevenir monges. El ric fons de llibrets de villancets i oratoris de la nostra col·lecció permet establir la identitat d'una sèrie de monges dels segles XVII al XIX a Catalunya, especialment a Barcelona, a partir de la qual es podran fer estudis de caràcter biogràfic i comparatiu d'aquestes figures religioses femenines.

Títol	LES DONES AL FONS DE MISSIONS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi de la imatge de la dona al fons relacionat amb missions i història natural. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic disposa d'un ric fons relacionat amb les missions a Amèrica, així com històries naturals. Us proposem analitzar la mirada que ens ofereixen aquestes obres sobre el paper de la dona o la família en les diferents societats indígenes, una aproximació que pot resultar especialment rellevant des d'un punt de vista antropològic. Us suggerim valorar, per exemple, els manuscrits 141, 142 i 1808 sobre missions caputxines a Amèrica, així com algunes històries naturals que presenten gravats amb representacions de la quotidianitat femenina com <i>Indiae utriusque re naturali et medica libri quatuordecim...</i> de Willem Piso, <i>Historia natural y moral de las Indias</i> de José Acosta, o alguns dels títols que trobareu a la vitrina dedicada a les Índies Occidentals de l'exposició virtual Ignasi de Loiola, la Companyia de Jesús i Catalunya (1522-2022).

Títol	ESTUDI ICONOGRÀFIC DE FRONTISPICIS O PORTADES D'OBRES DE L'ÈPOCA MODERNA AMB PRESÈNCIA FEMENINA
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Analitzar la visió de la dona i de l'univers femení -i de les seves representacions gràfiques- en els frontispicis i les portades gravades en els llibres d'època moderna (segles XVI-XVIII). DESCRIPCIÓ: Es proposa un estudi de la imatge de la dona a l'època moderna a partir d'una anàlisi de fonts documentals i iconogràfiques del fons del CRAI Biblioteca de Fons Antic. El treball analitzarà el contingut simbòlic dels frontispicis i/o portades gravades seleccionades, la tria de les quals es realitzarà a partir del fons catalogat o del fons de portades soltes.

Títol	MÍSTICA FEMENINA
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudi de la mística femenina a través del nostre fons. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic té nombroses obres relacionades amb la mística femenina. Aproximeu-vos a aquesta temàtica a través de l'estudi d'alguna de les dones destacades en aquest camp. Si desitgeu més informació, us suggerim consultar una notícia al nostre blog sobre aquest tema.

Títol	HUMORISME GRÀFIC A <i>HISTÒRIA DE UNA MUJER</i>
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Analitzar la visió de la dona al darrer terç del segle XIX a través de l'humorisme gràfic i l'obra Historia de una mujer. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic conserva un exemplar d'Historia de una mujer, obra de finals del segle XIX, que considerem un recurs atractiu i interessant per a valorar quina era la visió pública que s'oferia de la dona en aquell moment. Proposta suggerida per: Dra. Mariela Fargas (mariela.fargas@ub.edu)

Títol	LA IMATGE DE LA DONA A TRAVÉS DE LA COL·LECCIÓ DE GRAVATS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Analitzar la imatge de la dona a través de la nostra col·lecció de gravats. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic conserva una col·lecció de gravats formada per més de 11.250 làmines soltes des del segle XVI al XIX, tant espanyols com estrangers, amb totes les tècniques de gravat representades. Tot i que la temàtica d'aquests gravats és molt diversa, aquí es proposa seleccionar i analitzar aquells que mostrin imatges sobre la dona. Aquesta presència femenina es podrà analitzar des de la simbologia –com per exemple el gravat <i>La carga de un marido</i>–, les al·legories –com el gravat <i>Arbol de la vida arbol de la muerte o mundo vanidad de vanidades</i>–, la religió, la vida quotidiana, etc. Aquest estudi es podria completar amb les imatges relacionades amb l'univers femení localitzades a diversos llibres il·lustrats del nostre fons. Com a conclusió del treball s'ofereix a l'estudiant la possibilitat de realitzar una proposta expositiva, que es podria materialitzar en funció de la qualitat del projecte plantejat. Proposta suggerida per: Dra. Mariela Fargas (mariela.fargas@ub.edu)

Títol	RETRATS DE DONES
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Realitzar un inventari i un estudi sobre el fons de retrats de dones que formen part de la col·lecció de gravats del CRAI Biblioteca de Fons Antic. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic conserva una col·lecció de gravats formada per més de 11.250 làmines soltes des del segle XVI al XIX, tant espanyols com estrangers, amb totes les tècniques de gravat representades. Molts d'aquests gravats, que representen imatges de dones, encara no han estat inventariats. Es proposa aquí censar i estudiar aquesta part del fons –si es desitja, acotant el treball per àmbit geogràfic o marc cronològic-, intentant donar resposta a qüestions com a quins àmbits pertanyen les dones representades, quins segles són els més prolífics, quines àrees geogràfiques més presents, així com, si es desitja, aspectes tècnics del gravats, llocs d'impressió, etc. Com a conclusió del treball s'ofereix a l'estudiant la possibilitat de realitzar una proposta expositiva, que es podria materialitzar en funció de la qualitat del projecte plantejat.

Títol	LA CONFLICTIVITAT SOCIAL A TRAVÉS DE LES AL·LEGACIONS JURÍDIQUES
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Estudiar les relacions socials i de poder entre institucions i entre famílies a través de les al·legacions jurídiques. DESCRIPCIÓ: El CRAI Biblioteca de Fons Antic conserva còpies de les al·legacions jurídiques en processos civils, en la seva majoria pertanyents als segles XVII i XVIII, que permeten estudiar les relacions socials i de poder entre institucions i entre famílies a través del conflicte. Trobareu una part de les nostres al·legacions jurídiques digitalitzades a BiPaDi. Proposta suggerida per: Dra. Mariela Fargas (mariela.fargas@ub.edu)

Títol	ESTUDI DE LES MARQUES D'IMPRESSORS AMB FIGURES AL·LEGÒRIQUES FEMENINES
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Identificació de les marques d'impressors on el motiu central siguin figures al·legòriques femenines. A partir d'aquest conjunt, es portarà a terme una anàlisi iconogràfica i una relació amb els impressors que les utilitzen. Paral·lelament a l'estudi, es portarà a terme una revisió i, si cal, la correcció dels termes que s'han emprat per descriure les imatges. DESCRIPCIÓ: Les anomenades marques d'impressors o marques tipogràfiques són imatges que, acompanyades sovint per un lema, identificaven els tallers i les botigues dels agents del llibre durant l'època de la impremta manual. La base de dades Marques d'impressors conté més de 3.200 imatges de marques tipogràfiques procedents d'impressors, llibreters i editors dels segles XV a XVIII establerts principalment a Espanya, Portugal, França, Itàlia, l'àrea d'influència alemanya i els Països Baixos. Les al·legories clàssiques, juntament amb la Bíblia, es compten entre els grups iconogràfics principals que s'hi utilitzen. En elles, la imatge de la dona està molt present. El treball permetria no només posar de manifest la riquesa il·lustrativa de les marques, sinó que també en descobriria nous exemples i contribuiria, a la vegada, a millorar un recurs àmpliament utilitzat per investigadors i bibliotecaris d'arreu del món. Com a conclusió del treball s'ofereix a l'estudiant la possibilitat de realitzar una proposta expositiva, que es podria materialitzar en funció de la qualitat del projecte plantejat.

Títol	ESTUDI DE LES MARQUES D'IMPRESSORS AMB MOTIUS MITOLÒGICS FEMENINS
Resum proposta	OBJECTIU GENERAL: Identificació de les marques d'impressors on el motiu central siguin figures mitològiques femenines. A partir d'aquest conjunt, es portarà a terme una anàlisi iconogràfica de les imatges així com un estudi dels impressors que les utilitzen. Paral·lelament a l'estudi, es portarà a terme una revisió i, si cal, la correcció dels termes que s'han emprat per descriure les imatges. DESCRIPCIÓ: Les anomenades marques d'impressors o marques tipogràfiques són imatges que, acompanyades sovint per un lema, identificaven els tallers i les botigues dels agents del llibre durant l'època de la impremta manual. La base de dades Marques d'impressors conté més de 3.200 imatges de marques tipogràfiques procedents d'impressors, llibreters i editors dels segles XV a XVIII establerts principalment a Espanya, Portugal, França, Itàlia, l'àrea d'influència alemanya i els Països Baixos. Les figures mitològiques i altres motius d'història antiga es compten entre els grups iconogràfics principals que s'hi utilitzen. El treball permetria no només posar de manifest la riquesa il·lustrativa de les marques relacionades amb motius femenins, sinó que també en descobriria nous exemples i contribuiria, a la vegada, a millorar un recurs àmpliament utilitzat per investigadors i bibliotecaris d'arreu del món. Com a conclusió del treball s'ofereix a l'estudiant la possibilitat de realitzar una proposta expositiva, que es podria materialitzar en funció de la qualitat del projecte plantejat.

Contacteu amb nosaltres si teniu qualsevol comentari o proposta:

blocbibreserva.ub.edu

[/CRAIBibliotecaFonsAntic](https://www.facebook.com/CRAIBibliotecaFonsAntic)

[craifonsantic](https://www.instagram.com/craifonsantic)

[CRAI Biblioteca de Fons Antic](https://www.youtube.com/CRAIBibliotecaFonsAntic)

[CRAI Biblioteca de Fons Antic](#)

Gran Via de les Corts Catalanes, 585

08007 Barcelona

Dins del CRAI Biblioteca de Lletres (primer pis)

Tel.: 934 035 313 / 934 035 793

Horari: de dilluns a divendres, de 8.30 a 20.30 h

E-mail: bib.fonsantic@ub.edu

